FORSVARET

FYSISK OG PSYKISK APV 2025
GENNEMGANG AF UDVALGTE RESULTATER FOR

FORSVARSMINISTERIETS KONCERN

PERSONELKOMMANDOEN

FORSVARET

INDHOLD

1. SAMMENFATNING 3
2. BAGGRUND 4
3. RESULTATER FRA PSYKISK APV 5
3.1 Koncernresultater 5
3.2 Kønskrænkende adfærd 6
3.3 Mobning 6
3.4 Diskrimination 7
3.5 Trusler om vold og fysisk vold 7
3.6 Stress 7
3.7 Trivsel 8
4. RESULTATER FRA FYSISK APV 9
4.1 Koncernresultater 9
4.2 Ergonomi 10
4.3 Farlige stoffer og materialer (kemikalier) 12

1. SAMMENFATNING

Den psykiske og fysiske arbejdspladsvurdering (APV) blev gennemført i perioden 17. marts til 30. juni 2025 for fastansatte inden for hele Forsvarsministeriets koncern undtagen Forsvarsministeriets departement og Forsvarsministeriets Materiel- og Indkøbsstyrelse. Forsvarets Efterretningstjeneste er ikke en del af denne undersøgelse, Forsvarsministeriets departement gennemførte APV'en særskilt i april 2024 og Forsvarsministeriets Materiel- og Indkøbsstyrelse har haft behov for at udskyde gennemførelsestidspunktet til et senere tidspunkt.

Forsvarsministeriets koncerns samlede svarprocent for den psykiske APV 2025 var 69,7%, mens svarprocenten for den fysiske APV 2025 var 70,7%. Begge svarprocenter er en smule højere end svarprocenterne for APV 2023.

Den psykiske APV er i denne rapport opdelt i to hovedtabeller, som viser hhv. de psykiske arbejdsmiljødimensioner, som traditionelt er indeholdt i APV, samt en tabel, som viser de dimensioner, som i højere grad kan knyttes til trivselsområdet.

Forsvarsministeriets koncern scorer totalt set højere (mere positivt) end det nationale benchmark på 21 af APV'ens 22 psykiske arbejdsmiljødimensioner - hvor det er muligt at sammenligne med nationalt benchmark. Kun på dimensionen vedr. indflydelse ligger koncernens totale score lavere.

Såvel koncernen totalt som alle styrelser/myndigheder scorer over (mere positivt) det nationale benchmark på dimensionerne om krænkende adfærd, som her omfatter uønsket seksuel opmærksomhed, seksuel chikane, mobning, diskrimination, fysisk vold samt trusler om vold.

Det er også værd at bemærke, at scoren fra APV 2025 er højere eller det samme som i APV 2023 på 18 ud af i alt 23 dimensioner.

Den del af den psykiske APV, som omfatter trivselsdimensionerne, er hentet fra Forsvarsministeriets tidligere medarbejdertrivselsmåling. Her ligger resultaterne fra 2025 generelt på niveau med resultaterne fra 2023. Der er sket en positiv stigning på 10 af de 17 dimensioner, 5 dimensioner er faldet, mens 2 er uændret. Højeste score er på spørgsmålene om hhv. forholdet til nærmeste leder, samt om man ønsker at blive på Forsvarsministeriets område de næste to år. Laveste score er på de to spørgsmål vedrørende løn og lønprocessen.

På de 11 dimensioner, hvor der er et sammenligneligt nationalt benchmark, ligger Forsvarsministeriets koncern over (mere positivt) på 10 af dimensionerne.

I den fysiske APV sammenholdes resultaterne fra APV 2025 med resultaterne fra de tidligere APV'er. Resultaterne af besvarelserne ligger generelt på niveau med APV 2023.

Det skal dog bemærkes, at der fra 2023 til 2025 har været et fald i andelen af respondenter, som generelt oplever problemer med fysiske forhold på arbejdspladsen samt ergonomi. Derimod har der været en stigning i andelen af respondenter, som oplever problemer med kemikalier.

Endeligt skal det for de to APV'er bemærkes, at udviklingen i arbejdsmiljøet alene opgøres på koncernniveau, hvilket betyder, at det ikke er muligt at se bevægelserne i arbejdsmiljøet i de enkelte styrelser og myndigheder, som kan variere i forhold til koncernens samlede udvikling.

2. BAGGRUND

APV gennemføres hvert andet år på Forsvarsministeriets område og er senest gennemført i 2025. APV'en er en væsentlig datakilde til at beskrive den generelle udvikling i det fysiske og psykiske arbejdsmiljø.

Den Koncernfælles APV-rapport har primært fokus på udviklingen inden for de arbejdsmiljøområder, som er udpeget som indsatsområder i Forsvarsministeriets arbejdsmiljøstrategi 2021-2025:

- Ergonomi (tunge løft og arbejdsstillinger)
- Farlige stoffer og materialer
- Krænkende adfærd
- Stress

Resultaterne i den psykiske og fysiske APV giver en indikation af, om arbejdsmiljøet bevæger sig i den ønskede retning. APV'erne danner følgende afsæt for myndighedernes drøftelser og justering eller iværksættelse af nye forebyggelsestiltag. Det er myndighedernes arbejdsmiljøorganisationer, som kender de lokale arbejdsmiljøforhold, herunder bl.a. iværksatte tiltag, brug af værnemidler og hjælperedskaber, APV-handlingsplanerne mv.

APV-spørgeskemaet for 2025 er identisk med skemaet for 2023. I 2021 blev spørgeskemaet tilpasset, så det i videst muligt omfang følger de seneste forskningsbaserede spørgsmål fra det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø (NFA) og Arbejdstilsynet. Af samme årsag kan resultaterne fra APV 2025 sammenlignes en-til-en med 2023-resultaterne.

APV'en er gennemført for fastansatte på hele Forsvarsministeriets område undtagen Forsvarsministeriets departement, da de gennemførte APV'en særskilt i april 2024 og Forsvarsministeriets Materiel- og Indkøbsstyrelse, da de har haft behov for at flytte gennemførelsestidspunktet til et senere tidspunkt. Forsvarets Efterretningstjeneste gennemfører undersøgelsen særskilt.

Resultaterne i denne rapport vil også fremgå af Forsvarsministeriets arbejdsmiljøregnskab 2025, som også vil indeholde bl.a. tallene for udviklingen i arbejdsulykker samt resultaterne fra den Koncernfælles undersøgelse af kønskrænkende adfærd i 2025. Resultaterne fra undersøgelsen af kønskrænkende adfærd, Forsvarsministeriets arbejdsmiljøstrategi 2021-2025 samt arbejdsmiljøregnskab fra før 2023 kan findes på HR-portalen og Forsvaret.dk.

3. RESULTATER FRA PSYKISK APV

APV'en omfatter primært spørgsmål, der har til formål at afdække, om arbejdet gennemføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt forsvarligt (tabel 3.1). Herudover indgår der spørgsmål relateret til trivsel og HR generelt (tabel 3.6).

3.1 Koncernresultater

Tabel 3.1 viser resultaterne for hele koncernen opgjort på styrelser/myndigheder. Resultaterne vises i dimensioner, som dækker over flere underspørgsmål. Alle dimensioner er opgjort med en samlet score, som har en værdi mellem 0 og 5, hvor 5 er bedst. Score markeret med rødt ligger under det nationale benchmark.

Tabel 3.1: Resultatet af psyk-APV 2025 i alt for hele koncernen og fordelt på styrelser/myndigheder.

Dimension / Myndighed	FMN i alt 2021	FMN i alt 2023	FMN i alt 2025	Bench-mark[1]	FKO	FAUK	FRS	HMD-ADST	HJV
Antal besvarelser	13965	15212	14378		13706	24	209	8	431
Antal mulige deltagere	19960	22033	20630		19782	29	251	11	557
Besvarelsesprocent	69,96	69,04	69,69		69,29	82,76	83,27	72,73	77,38
Indflydelse	3,99	4,02	3,99	4,07	3,99	4,13	3,94	4,00	4,24
Udviklingsmuligheder	3,54	3,55	3,56	3,32	3,56	3,73	3,55	3,63	3,70
Rolleklarhed og krav	3,55	3,57	3,61	3,43	3,60	4,13	3,82	3,88	3,75
Forudsigelighed	3,86	3,88	3,90	3,89	3,90	4,25	3,95	3,88	4,01
Mulighed for at udføre arbejdsopgaver	3,43	3,43	3,53	3,49	3,52	4,13	3,73	3,75	3,54
Mening i arbejdet	3,84	3,85	3,84	3,82	3,83	3,99	3,88	4,44	3,98
Arbejdstempo, arbejdsmængde og følelsesmæssige krav	3,34	3,38	3,45	3,11	3,45	3,81	3,60	3,70	3,39
Forandringer	3,01	3,12	3,12	2,90	3,11	5,00	3,23	4,00	3,35
Samarbejde med kolleger	3,90	3,94	3,97	3,77	3,97	3,99	4,02	4,06	3,91
Anerkendelse	3,68	3,72	3,73	3,60	3,73	4,17	3,53	4,00	3,93
Medarbejder-inddragelse	3,55	3,62	3,67	3,43	3,66	4,13	3,73	3,75	3,90
Retfærdighed	3,63	3,68	3,72	3,51	3,72	3,97	3,62	4,00	3,89
Nærmeste leder og ledelseskvalitet	3,91	3,96	3,97	3,41	3,96	4,14	4,00	3,93	4,03
Diskrimination	4,75	4,76	4,73	4,66	4,72	5,00	4,76	5,00	4,83
Seksuel chikane	4,98	4,97	4,97	4,88	4,97	5,00	4,98	5,00	4,98
Uønsket seksuel opmærksomhed	4,94	4,93	4,91	4,78	4,91	5,00	5,00	5,00	4,95
Mobning	4,81	4,82	4,83	4,50	4,82	5,00	4,90	5,00	4,84
Trusler om vold	4,98	4,98	4,98	4,05	4,98	5,00	5,00	5,00	5,00
Fysisk vold	4,99	4,99	4,99	4,75	4,99	5,00	5,00	5,00	4,99
Stress	3,88	3,93	4,00	3,40	4,00	4,38	4,02	4,88	3,93
Jobtilfredshed	3,92	3,86	3,88	3,63	3,87	4,06	4,01	4,56	4,13
Hjemmearbejde	4,23	4,04	4,07	-	4,06	3,94	4,26	4,17	4,09
Løn	2,72	2,57	2,55	2,27	2,53	3,44	2,68	3,69	2,91

[1] Benchmark er hentet fra det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljøs rapport DBQ 2020. Arbejdstilsynet har gennemført en undersøgelse NOA-L i 2021. Da data i denne rapport er indsamlet under usædvanlige forhold pga. COVID-19 epidemien kan referencetallene være behæftet med usikkerhed, hvorfor disse tal ikke anvendes i tabellen ovenfor. Tallene fra NOA-L er alene medtaget ved benchmark med scoren for krænkende adfærd.

Forsvarsministeriet scorer højere (mere positivt) end det nationale benchmark på 21 ud af 22 dimensioner (der er ikke nationalt benchmark for hjemmearbejde). Kun på dimensionen vedr. indflydelse ligger koncernens score lavere. Alle styrelser/myndigheder scorer over det nationale benchmark på dimensionerne om kønskrænkende adfærd (uønsket seksuel opmærksomhed og seksuel chikane).
Det er værd at bemærke, at scoren fra APV 2025 er højere eller det samme som APV 2023 på 18 af de i alt 23 dimensioner i tabel 3.1.

Nedenfor udfoldes områderne vedrørende krænkende adfærd og stress, som er indsatsområder i arbejdsmiljøstrategien.

3.2 Kønskrænkende adfærd

Som det fremgår af tabel 3.1 samt af 3.2 nedenfor, ligger resultaterne for kønskrænkende adfærd fra 2025 på niveau med 2023 resultaterne, idet der dog har været en mindre stigning i alt[2].

Tabel 3.2: Andel, der svarer "Ja" på spørgsmål om kønskrænkende adfærd i APV

Spørgsmål: Har du inden for de sidste 12 måneder	2021 i alt	2023 i alt	2025 i alt	2021 kvinder	2023 kvinder	2025 kvinder	2021 mænd	2023 mænd	2025 mænd
- været udsat for seksuel chikane på din arbejdsplads?	0,5%	0,6%	0,7%	1,4%	1,9%	1,8%	0,3%	0,3%	0,3%
- derudover oplevet uønsket seksuel opmærksomhed, som du ikke vil betegne som seksuel chikane?	1,1%	1,4%	1,7%	3,9%	4,8%	5,1%	0,4%	0,5%	0,7%

I alt svarer 0,7% af respondenterne i APV 2025, at de har været udsat for seksuel chikane. Til sammenligning viser Arbejdstilsynets undersøgelse NOA-L[3], at 2,4 % af lønmodtagerne svarer, at de har været udsat for seksuel chikane inden for de sidste 12 måneder. Undersøgelsen viser også, at for den branchegruppe, som Forsvaret tilhører (branchegruppe 21 'Politi, beredskab og fængsler'), svarer 4%, at de har været udsat for seksuel chikane.

I alt svarer 1,7% af respondenterne i APV 2025, at de har været udsat for 'uønsket seksuel opmærksomhed. Til sammenligning viser den nationale undersøgelse, at 4,4% af lønmodtagerne svarer, at de har oplevet 'uønsket seksuel opmærksomhed'. For branchegruppe 21 er tallet 7,5%.

3.3 Mobning

Andelen, der angiver, at de har oplevet mobning i 2025 (3,5%), er på samme niveau som i APV 2023 (3,6%). 2,1% oplever, at mobningen sker sjældnere end på månedsbasis. Det betyder, at i alt 1,3% af respondenterne har oplevet mobning fra på daglig basis til på månedlig basis.

Tabel 3.3: Andel, der oplever at de har været udsat for mobning, og hvor ofte mobningen sker

		Ja, dagligt eller næsten dagligt	Ja, ugentligt	Ja, månedligt	Ja, sjældnere	Nej
Har du været udsat for mobning på dit nuværende arbejde inden for de sidste 12 måneder.	2021	0,2%	0,5%	0,9%	2,1%	96,3%
	2023	0,2%	0,6%	0,7%	2,1%	96,4%
	2025	0,2%	0,4%	0,7%	2,1%	96,5%

[2] Grundet afrunding fremgår procenten ved spørgsmål om seksuel chikane for 2025 større end 2023.
[3] National overvågning af arbejdsmiljøet blandt lønmodtager (NOA-L). Arbejdstilsynet 2021.

Til sammenligning viser Arbejdstilsynets nationale undersøgelse, at 7,7% svarer, at de inden for de sidste 12 måneder har været udsat for mobning.

3.4 Diskrimination

Der spørges i APV'en til, om man har oplevet at blive diskrimineret eller dårligt behandlet på arbejdspladsen på grund af fx køn, alder eller etnicitet. Forsvarsministeriets score er 4,73, hvilket er lidt over (bedre end) benchmark (4,66).

3.5 Trusler om vold og fysisk vold

Som det fremgår af tabel 3.1 er der meget få tilfælde af trusler om vold og fysisk vold. Den samlede score for 2025 for trusler om vold var 4,98, mens scoren for fysisk vold var 4,99. Begge scorer er identiske med resultaterne fra APV 2023.

3.6 Stress

Andelen, som angiver, at de har følt sig stresset, er faldet fra en score på 3,93 i 2023 mod 4,00 i 2025 (det er positivt med en høj score), jf. tabel 3.1. Det kommer bl.a. til udtryk ved, at andelen af respondenter, som angiver, at de har følt sig stresset inden for de sidste to uger samt har følt sig langvarigt stresset, er faldet, jf. tabel 3.4. Der skal dog bemærkes, at der fortsat er 9,1%, som angiver, at de har følt sigt stresset hele tiden/ofte inden for de sidste 12 måneder.

Tabel 3.4: Omfanget af oplevelen af stress inden for de sidste to uger samt langvarigt stress

		Hele tiden	Ofte	Sommetider	Sjældent	Aldrig
Hvor ofte har du følt dig stresset inden for de sidste to uger?	2021	2,7%	12,9%	24,9%	28,6%	30,9%
	2023	2,0%	11,7%	23,9%	29,3%	33,1%
	2025	1,6%	10,6%	23,2%	29,3%	35,3%
Hvor ofte har du følt dig langvarigt stresset inden for de sidste 12 måneder?	2021	1,5%	9,4%	17,2%	27,0%	44,9%
	2023	1,3%	9,4%	17,0%	26,5%	45,9%
	2025	1,1%	8,0%	15,1%	26,8%	49,0%

Til sammenligning med APV 2025 scoren for stress på 4,00 er scoren for det nationale benchmark 3,40 (det er positivt med en høj score).

Arbejdsmængde og arbejdspres er to parametre, der kan medvirke til udvikling af stress. For de fire spørgsmål relateret hertil er der en lille stigning i respondenter, der har sat kryds i aldrig/næsten aldrig (tabel 3.5).

Tabel 3.5: Arbejdsmængde og arbejdspres

		Altid	Ofte	Sommetider	Sjældent	Aldrig/næsten aldrig
Er det nødvendigt at arbejde meget hurtigt?	2021	6,3%	31,2%	50,4%	10,5%	1,6%
	2023	6,0%	29,5%	50,5%	11,9%	2,1%
	2025	4,6%	28,6%	52,3%	12,4%	2,1%
Er arbejdstempoet så højt, at det påvirker kvaliteten af dit arbejde?	2021	2,3%	13,9%	35,8%	38,0%	9,5%
	2023	2,3%	12,9%	35,5%	38,2%	11,2%
	2025	1,6%	11,4%	35,1%	40,0%	11,8%
Hvor ofte får du uventede arbejdsopgaver, der sætter dig under tidspres?	2021	2,2%	25,8%	42,1%	25,1%	4,9%
	2023	2,1%	24,2%	41,3%	26,5%	5,9%
	2025	1,8%	22,0%	40,9%	28,7%	6,6%
Hvor ofte har du tidsfrister, der er svære at overholde?	2021	1,4%	15,7%	34,7%	38,5%	9,7%
	2023	1,4%	14,6%	33,2%	39,5%	11,4%
	2025	1,0%	12,7%	30,9%	43,2%	12,3%

3.7 Trivsel

APV'en indeholder også en række spørgsmål, som er hentet fra Forsvarsministeriets tidligere medarbejdertilfredshedsundersøgelse. Spørgsmålene er overvejende relateret til trivsels- og personaleområdet. Hvor det er muligt, er benchmark hentet fra det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø (NFA) og Arbejdstilsynet. Det skal bemærkes, at sammenligningen med benchmark alene er vejledende, idet der kan være mindre forskelle på ordlyden i spørgsmålene.

Tabel 3.6: Trivsel for hele Forsvarsministeriets område 2025. Scorer markeret med rødt ligger under det nationale benchmark.

	FMN i alt 2021	FMN i alt 2023	FMN i alt 2025	NFA / AT	FKO	FAUK	FRS	HMD-ADST	HJV
Giver dit arbejde dig muligheder for at udvikle dine kompetencer?	3,71	3,72	3,76	3,54	3,75	3,92	3,74	3,63	3,83
Har du gode muligheder for efter- og videreuddannelse?	3,37	3,41	3,40	3,02	3,38	3,67	3,53	3,25	3,77
Bruger du tid på arbejdsopgaver, som du har svært ved at se formålet med?	3,58	3,58	3,60	3,58	3,59	3,92	3,87	4,13	3,84
Hvor ofte får du den information, du behøver for at udføre dit arbejde?	3,86	3,88	3,90	3,89	3,90	4,25	3,95	3,88	4,01
Er det nødvendigt at arbejde meget hurtigt?	2,70	2,75	2,79	2,49	2,79	3,29	2,94	3,00	2,68
Bliver konflikter løst på en retfærdig måde?	3,55	3,60	3,66	3,43	3,66	3,80	3,54	3,83	3,76
Føler du dig motiveret og engageret i dit arbejde?	3,97	3,97	3,95	3,83	3,95	4,13	3,91	4,63	4,05
Er dine arbejdsopgaver meningsfulde?	3,99	3,98	3,97	4,11	3,96	4,00	3,98	4,63	4,12
Tager dit arbejde så meget af din energi, at det går ud over privatlivet?	3,49	3,53	3,55	3,24	3,55	4,08	3,75	4,00	3,61
Vil du anbefale andre at søge en stilling på din arbejdsplads?	3,73	3,71	3,76	3,57	3,75	4,08	3,89	4,63	4,01
Er forholdet mellem din nærmeste leder og dig præget af gensidig respekt og anerkendelse?	4,15	4,18	4,17	3,68	4,16	4,54	4,19	4,13	4,26
Er der samspil mellem det, din nærmeste leder og den overordnede ledelse i din myndighed gør?	3,69	3,75	3,76		3,76	4,00	3,95	4,13	3,89
Ønsker du at blive inden for Forsvarsministeriets område de næste to år?	4,11	4,01	4,01		4,00	4,04	4,14	4,50	4,26
Giver den uddannelse og kompetenceudvikling, du har modtaget som en del af dit arbejde, dig gode muligheder i din videre karriere?	3,40	3,38	3,39		3,39	3,58	3,27	3,88	3,59
Har du gode fremtidsmuligheder i dit job?	3,39	3,40	3,41		3,41	3,50	3,44	3,75	3,42
Er din samlede løn inkl. pension er tilfredsstillende i forhold til dine kvalifikationer og præstationer?	2,67	2,45	2,42		2,39	3,46	2,85	3,38	2,79
Er processen for lønforhandling retfærdig på din arbejdsplads?	2,77	2,68	2,68		2,67	3,42	2,52	4,00	3,04

Resultaterne fra 2025 ligger generelt på niveau med resultaterne fra 2023. Der er sket en positiv stigning på 10 af de 17 dimensioner, 5 dimensioner er faldet, mens 2 er uændret. De højeste scorer er fortsat på spørgsmålene om hhv. forholdet til nærmeste leder, samt om man ønsker at blive på Forsvarsministeriets område de næste to år. Laveste scorer er på de to spørgsmål vedrørende løn og lønprocessen.

På de 11 dimensioner, hvor der er et sammenligneligt nationalt benchmark, ligger Forsvarsministeriets koncern over benchmark på 10 af dimensionerne.

4. RESULTATER FRA FYSISK APV

4.1 Koncernresultater

Tabel 4.1 viser resultaterne fra den fysiske APV 2025 opgjort på koncern og styrelses-/myndighedsniveau. Resultaterne er opgjort som andelen, der svarer ja til de enkelte arbejdsmiljøproblemer, dvs. at det er bedst med en lav procent.

Tabel 4.1 Koncernresultater for fysisk APV 2023

Hele FMN område	FMN i alt 2021	FMN i alt 2023	FMN i alt 2025	FKO	FAUK	FRS	HMD-ADST	HJV
Antal besvarelser	13.966	15.494	14.588	13.910	24	211	7	436
Mulige deltagere	19.967	22.028	20.633	19.772	29	253	11	568
Besvarelsesprocent	70,0%	70,3%	70,7%	70,4%	82,8%	83,4%	63,6%	76,8%
Fysisk								
Indretning	21,4%	22,6%	22,2%	22,9%	8,3%	7,1%	0,0%	8,3%
Faciliteter	27,1%	27,4%	26,6%	27,3%	0,0%	16,1%	28,6%	10,6%
Støj	23,6%	22,1%	20,3%	20,5%	8,3%	14,7%	14,3%	15,8%
Vibrationer	3,1%	2,9%	3,0%	3,1%	0,0%	0,0%	0,0%	1,1%
Lys	15,2%	15,1%	13,3%	13,5%	4,2%	7,1%	0,0%	11,5%
Termisk indeklima	28,4%	31,9%	24,2%	24,1%	16,7%	25,1%	0,0%	27,3%
Luftkvalitet	18,9%	19,4%	18,2%	18,6%	4,2%	18,0%	0,0%	6,0%
Stråling	0,4%	0,3%	0,4%	0,5%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Andet fysisk	6,9%	7,2%	5,9%	6,0%	0,0%	6,6%	0,0%	4,4%
Ergonomisk								
Tekniske hjælpemidler	7,6%	7,1%	7,1%	7,4%	0,0%	0,5%	0,0%	1,4%
IT-arbejdspladsen	12,7%	12,3%	10,6%	10,9%	0,0%	3,8%	0,0%	5,7%
Andet ergonomi	5,4%	5,1%	4,6%	4,7%	0,0%	2,8%	0,0%	3,9%
Tungt arbejde (se afsnit 4.3.1)								
Arbejdsstillinger (se afsnit 4.3.2)								
Ensidigt belastende arbejde (se afsnit 4.3.3)								
Kemisk/biologisk								
Kemikalier (afsnit 4.3)	15,5%	15,8%	18,6%	19,3%	0,0%	0,0%	0,0%	6,2%
Mikroorganismer /skimmelsvampe	5,4%	8,2%	7,5%	7,7%	0,0%	2,8%	0,0%	3,7%
Hygiejne	6,0%	6,0%	6,2%	6,5%	0,0%	0,5%	0,0%	2,3%
Andet	0,7%	0,5%	0,5%	0,5%	0,0%	0,0%	0,0%	0,2%
Ulykkesrisiko								
Maskiner	0,5%	0,6%	0,5%	0,6%	0,0%	0,0%	0,0%	0,2%
Håndværktøjer	0,3%	0,3%	0,3%	0,3%	0,0%	0,0%	0,0%	0,2%
Hjælpemidler	6,1%	5,9%	5,7%	6,0%	0,0%	0,0%	0,0%	1,1%
Værnemidler	6,5%	6,1%	6,1%	6,4%	0,0%	0,0%	0,0%	1,8%
Færdsel	8,7%	8,7%	7,4%	7,5%	0,0%	2,4%	0,0%	7,1%
Manuel håndtering	2,2%	2,0%	2,4%	2,5%	0,0%	0,0%	0,0%	0,2%
Brand- og flugtveje	2,8%	2,7%	3,0%	3,1%	0,0%	2,8%	0,0%	1,4%
ATEX	0,6%	0,4%	0,5%	0,5%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

Hele FMN område	FMN i alt 2021	FMN i alt 2023	FMN i alt 2025	FKO	FAUK	FRS	HMD-ADST	HJV
Nedstyrtningsfare	1,8%	2,0%	1,5%	1,6%	0,0%	0,0%	0,0%	0,7%
Andet ulykkesrisiko	1,1%	1,2%	1,0%	1,0%	0,0%	0,5%	0,0%	0,5%

Som det fremgår af tabel 4.1, ligger de samlede koncernresultater for APV 2025 generelt på samme niveau som i APV 2023. Det skal dog bemærkes, at andelen, som oplever problemer med kemikalier er steget fra 15,8% til 18,6% af respondenterne.

Nedenfor beskrives områderne ergonomi samt farlige stoffer og materialer (kemi), som er indsatsområder i arbejdsmiljøstrategien. Arbejdsulykker er også et udpeget indsatsområde, men her opgøres udviklingen primært ved udviklingen i antal ulykker, som opgøres i det årlige arbejdsmiljøregnskab.

4.2 Ergonomi

Udviklingen i indsatsområdet ergonomi opgøres på områderne 'tunge løft' og 'dårlige arbejdsstillinger', som er væsentlige faktorer i det fysiske arbejdsmiljø. Tunge løft og dårlige arbejdsstillinger forekommer bl.a. i forbindelse med værkstedarbejde, på øvelser og uddannelse.

4.2.1 Tungt arbejde

Som det fremgår i tabel 4.2, viser besvarelserne, at 25,1% oplever 'skub og træk' i deres arbejde fra ¼ af tiden til næsten hele tiden. Endnu flere (35,2%) oplever løft og bæring fra ¼ af tiden til næsten hele tiden. Det bemærkes, at uanset om tallene er høje, så kan arbejdet være sikkerheds- og sundhedsmæssigt forsvarligt, hvis Arbejdstilsynets grænseværdier overholdes, og de påkrævede hjælperedskaber, værnemidler og løfteteknikker anvendes.

Tabel 4.2: Løft og bæring

		Næsten hele tiden	Ca. ¾ af tiden	Ca. ½ af tiden	Ca. ¼ af tiden	Sjældent	Aldrig
Skub og træk	2021	0,9%	1,7%	4,8%	12,3%	40,7%	39,7%
	2023	1,1%	2,0%	5,2%	13,4%	39,2%	39,2%
	2025	1,4%	2,2%	6,2%	15,2%	39,3%	35,6%
Løft og bæring	2021	2,2%	3,4%	7,6%	16,5%	40,8%	29,5%
	2023	2,3%	4,0%	7,9%	16,7%	36,1%	33,0%
	2025	3,0%	4,3%	9,2%	18,7%	35,2%	29,6%

Der har fra 2021 til 2025 været en stigning i antallet, som løfter mere end 7 kg på en typisk arbejdsdag. Derimod er antallet, som løfter mindre end 3 kg mere end halveret fra 2021 til 2025 (tabel 4.3).

Tabel 4.3: Tungeste løft på en arbejdsdag

		0-3 kg	3-7 kg	7-15 kg	15-30 kg	>30 kg
Hvad vejer det tungeste, du løfter på en typisk arbejdsdag uden brug af hjælpemidler?	2021	44,0%	18,3%	17,4%	14,8%	5,5%
	2023	20,4%	23,1%	27,4%	21,4%	7,7%
	2025	17,8%	22,0%	28,5%	23,0%	8,8%

Af de respondenter, der bærer byrder mere end to meter i løbet af en typisk arbejdsdag uden brug af hjælpemidler, er der en stigning i antallet, som bærer 6 kg eller mere. Derimod har der været et betydeligt fald fra 61,9% i 2021 til 35,2% i 2025, som bærer fra 0 til 6 kg.

Tabel 4.4: Bæring mere end 2 meter

		0-6 kg	6-12 kg	12-20 kg	>20 kg
Hvad vejer det tungeste, du bærer (mere end 2 m) i løbet af en typisk arbejdsdag uden brug af hjælpemidler?	2021	61,9%	17,6%	12,2%	8,4%
	2023	39,1%	25,8%	21,3%	13,8%
	2025	35,2%	26,8%	22,1%	15,9%

4.2.2 Arbejdsstillinger

Arbejdsstillinger er opgjort ud fra spørgsmål om: 'Lange rækkeafstande', 'siddende, gående og stående arbejde', 'arbejde i eller over skulderhøjde', 'vrid og bøj i ryggen' og 'hug- og knæsiddende arbejde' (tabel 4.5).

Tabel 4.5: Arbejdsstillinger

		Næsten hele tiden	Ca. ¾ af tiden	Ca. ½ af tiden	Ca. ¼ af tiden	Sjældent	Aldrig
Arbejder du med lange rækkeafstande? (uden støtte)	2021	0,9%	1,6%	4,5%	10,8%	54,0%	28,2%
	2023	0,9%	1,8%	5,1%	11,4%	51,7%	28,7%
	2025	1,1%	1,8%	5,4%	12,6%	51,2%	27,9%
Sidder du?	2021	17,9%	29,9%	25,1%	15,8%	10,5%	0,9%
	2023	17,7%	28,2%	23,5%	17,0%	11,7%	1,9%
	2025	16,3%	26,4%	23,4%	18,7%	13,2%	2,0%
Går eller står du?	2021	8,5%	12,6%	28,1%	34,9%	15,0%	0,9%
	2023	10,5%	13,5%	26,9%	33,2%	14,9%	1,0%
	2025	11,8%	15,4%	27,7%	30,0%	14,3%	0,9%
Har du armene i eller over skuldrehøjde?	2021	0,4%	0,9%	3,0%	10,0%	51,4%	34,3%
	2023	0,5%	1,2%	3,9%	10,4%	49,6%	34,4%
	2025	0,6%	1,3%	4,0%	12,6%	50,0%	31,5%
Arbejder du med ryggen vredet eller foroverbøjet uden støtte med hænderne?	2021	1,1%	2,1%	5,1%	10,9%	48,4%	32,4%
	2023	1,2%	2,5%	5,5%	11,3%	47,0%	32,6%
	2025	1,4%	2,4%	5,9%	12,8%	46,2%	31,3%
Sidder du på hug eller på knæ, når du arbejder?	2021	1,1%	2,5%	5,1%	12,2%	35,8%	43,4%
	2023	1,0%	2,7%	5,5%	13,2%	35,1%	42,6%
	2025	1,5%	2,9%	6,9%	15,3%	34,6%	38,9%

4.2.3 Ensidigt belastende arbejde

80,2% (82,1% i 2023) oplever sjældent/aldrig problemer med gentagne bevægelser i deres arbejde i forbindelse med fx pakkearbejde og rengøring, mens 19,8% (17,9% i 2023) oplever gentagne armbevægelser fra ¼ af tiden/næsten hele tiden (tabel 4.6).

Tabel 4.6: Gentagne armbevægelser

		Næsten Hele tiden	Ca. ¾ af tiden	Ca. ½ af tiden	Ca. ¼ af tiden	Sjældent	Aldrig
Gør du gentagne armbevægelser, fx pakkearbejde og rengøring?	2021	1,7%	1,7%	3,9%	8,3%	37,4%	47,1%
	2023	2,5%	2,1%	4,4%	8,8%	36,7%	45,4%
	2025	2,5%	2,2%	4,8%	10,2%	37,6%	42,6%

4.3 Farlige stoffer og materialer (kemikalier)

Besvarelserne på spørgsmålene om arbejdet med kemikalier viser, at en større andel af respondenterne i APV 2025 arbejder med kemikalier sammenlignet med APV 2023 (tabel 4.7).

Tabel 4.7: Andel, der arbejder med kemikalier

		Ja	Nej
Arbejder du med stoffer og materialer (kemikalier) fx faremærkede kemikalier, nano- og kompositmaterialer?	2021	15,5%	84,5%
	2023	15,8%	84,2%
	2025	18,6%	81,4%

Af de, som har svaret ja på spørgsmålet om, at de arbejder med kemikalier, er 74,9% enig/meget enig i, at de får den nødvendige instruktion og oplæring (73,0% i 2023). 84,5% er enig/meget enig i, at de har de nødvendige personlige værnemidler, når de arbejder med kemikalier (82,9% i 2023).

Tabel 4.8: Uddybende spørgsmål til arbejdet med kemikalier

Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn om sikker udførelse af fysisk arbejde på din arbejdsplads?		Meget enig	Enig	Hverken eller	Uenig	Meget uenig
Jeg får den nødvendige instruktion og oplæring i at arbejde sikkert med kemikalier	2021	18,3%	53,5%	19,4%	7,4%	1,4%
	2023	20,3%	52,7%	18,4%	7,3%	1,3%
	2025	23,4%	51,5%	18,1%	5,7%	1,3%
Jeg har de nødvendige personlige værnemidler eller anden beskyttelse til rådighed mod hudkontakt med kemikalier	2021	25,1%	58,1%	10,5%	5,1%	1,2%
	2023	27,2%	55,7%	10,5%	5,1%	1,6%
	2025	30,2%	54,3%	10,4%	4,2%	1,0%
Jeg får den nødvendige instruktion og oplæring i at arbejde sikkert i gasser, dampe eller røg	2021	16,1%	48,6%	25,9%	7,5%	1,9%
	2023	18,3%	48,0%	23,9%	8,2%	1,7%
	2025	20,3%	45,9%	24,5%	7,6%	1,6%
Jeg har de nødvendige personlige værnemidler eller anden beskyttelse til rådighed mod gasser, dampe eller røg	2021	20,2%	51,8%	19,5%	6,5%	2,1%
	2023	21,5%	49,5%	19,6%	7,2%	2,2%
	2025	21,8%	49,1%	20,6%	6,5%	2,0%

Tabel 4.9 viser, at knap en fjerdedel af de, der har svaret ja på spørgsmål om, at de arbejder med kemikalier, også har problemer med ventilation i forbindelse med deres arbejde. Dette tal er faldet en smule fra 2021, men er uændret fra 2023 til 2025.

Tabel 4.9: Problemer med ventilation mv.

		Ja	Nej
Har du problemer med ventilation fx utilstrækkelig/uegnet ventilation til at fjerne evt. luftforureninger og/eller manglende kontrolanordning på udsugningsanlæg?	2021	27,1%	73,0%
	2023	25,5%	74,5%
	2025	25,5%	74,5%

Tabel 4.10 viser, at andelen af respondenter, der har svaret, at de arbejder med kemikalier og har problemer med opbevaring af kemiske stoffer, produkter og lign. er faldet fra 2023 til 2025.

Tabel 4.10: Opbevaring af kemikalier

		Ja	Nej
Har du problemer med opbevaring af kemiske stoffer, produkter og lign.?	2021	1,2%	98,8%
	2023	1,5%	98,5%
	2025	1,4%	98,6%

85,5% af respondenterne har svaret, at de sjældent eller aldrig arbejder med våde eller fugtige hænder, jf. tabel 4.11 (88,1% i 2023). Derved er der 14,5%, hvor det finder stedet ca. 1/4 af tiden til næsten hele tiden. Våde hænder kan udvikle sig til fx udslæt eller eksem.

Tabel 4.11: Arbejde med våde/fugtige hænder

Hvor stor en del af din arbejdstid har du våde eller fugtige hænder?	Næsten hele tiden	Ca. 3/4 af tiden	Ca. 1/2 af tiden	Ca. 1/4 af tiden	Sjældent	Aldrig
2021	0,4%	0,8%	2,7%	7,6%	33,4%	55,1%
2023	0,6%	0,8%	2,6%	7,9%	32,3%	55,7%
2025	0,8%	1,2%	3,1%	9,4%	34,4%	51,1%

55,5% (52,9% i 2023) er enig/meget enig i, at de får den nødvendige instruktion/oplæring i at beskytte deres hænder, mens at 67,1% (65,7% i 2023) har de nødvendige personlige værnemidler.

Tabel 4.12: Instruktion, oplæring og værnemidler vedrørende arbejde med våde og fugtige hænder

Spørgsmål til alle der svarede at de i en del af arbejdstiden arbejder med våde og fugtige hænder		Meget enig	Enig	Hverken eller	Uenig	Meget uenig
Jeg får den nødvendige instruktion og oplæring i at beskytte mine hænder ved vådt og fugtigt arbejde	2021	13,7%	35,6%	35,5%	10,2%	5,0%
	2023	14,6%	38,3%	32,9%	10,4%	3,8%
	2025	17,3%	38,2%	31,0%	9,7%	3,9%
Jeg har de nødvendige personlige værnemidler eller anden beskyttelse til rådighed mod vådt og fugtigt arbejde.	2021	18,4%	46,0%	24,8%	7,6%	3,2%
	2023	18,8%	46,9%	24,3%	7,4%	2,6%
	2025	21,7%	45,4%	22,9%	7,3%	2,7%